

Skriven 2002 01 31
Senast reviderad 2012 03 02
Status 2012 03 02 Godkänd/Ingemar Qvarfordt, överläkare/sektionschef Vårdhygien

Bakgrund

Gods och instrument avsedda för flergångsbruk ska rengöras och desinfekteras efter användning. Desinfektion (smittrening) med fuktig värme vid 85-90°C under cirka en minut är en effektiv, ekonomisk och miljövänlig metod för att avdöda mikroorganismer och därmed förhindra smittspridning.

Desinfektionsfasen ligger i slutet av programmet efter rengörings- och sköljningsfasen. Desinfektion sker genom att föremålen utsätts för ånga (spoldesinfektor) eller hetvattenssköljning (diskdesinfektor). I moderna desinfektorer är desinfektionstemperaturen 90°C i 1 minut och temperatur- och tidsuppmätningar sker automatiskt. Vid störd funktion avbryts körningen och maskinens display felindikerar. Kontakta tekniker – maskinen får inte användas förrän felet har åtgärdats.

Det är av stor vikt att rengöringsprocessen är kontrollerad i spol och diskdesinfektorer eftersom grundlig rengöring av flergångsprodukter är förutsättning för att efterföljande desinfektion/sterilisering ska bli effektiv.

Vårdenhetschefen ansvarar för att all personal som använder desinfektorer får utbildning avseende skötsel, tillåten godstyp, korrekt lastning samt att den dagliga tillsynen utförs.

I huvudsak används två olika typer av värmedesinfektorer i vården, båda regleras av SS-EN ISO 15883

Spoldesinfektor har utslagsfunktion (jmf toalett) och är konstruerad för rengöring och smittrening av enkelt gods som bäcken och urinflaskor.

Diskdesinfektor saknar utslagsfunktion (jmf hushållsdiskmaskin) och har en längre arbetstid som är nödvändig för rengöring och desinfektion av instrument. För komplicerad utrustning, till exempel slangar och rörformiga instrument, krävs speciella tillbehör/insatser för genomspolning. Det är av stor vikt att daglig kontroll och underhåll fungerar för att gods och instrument ska uppnå avsedd renhetsgrad (högradigt rent).

Kom ihåg att

- utrustningen är avsedd för rengöring och desinfektion av flergångsartiklar i hårt material som tål hög temperatur och inte rostar, t ex rostfritt stål, aluminium, plast och glas
- instrument och gods (t ex för renrutin) får enbart processas i diskdesinfektor
- aldrig överlasta desinfektorn och följa tillverkarens rekommendationer angående godsets placering
- rostigt material aldrig ska köras i maskinerna eftersom rost kan smitta mellan t ex instrument och maskin
- poröst material (textil, disktrasor, städmaterial etc.) inte får processas i desinfektorerna
- desinfektera händerna innan det desinfekterade godset tas ut ur maskinen.

Dokumentation/Loggbok

Vid varje desinfektor ska finnas en pärm (loggbok) märkt Kvalitetssäkring av desinfektor.

Samla i pärmen:

- Alla apparathandlingar till exempel bruksanvisning, konstruktionspapper.
- Dokumentation avseende reparationsarbeten.
- Protokoll för daglig tillsyn – se bilagor för spol- respektive diskdesinfektor
- Produktinformation om de disk- och sköljmedel som används.
- Namn på huvudansvarig/medansvariga på enheten, för att det dagliga underhållet utförs.

Skriven 2002 01 31
Senast reviderad 2012 03 02
Status 2012 03 02 Godkänd/Ingemar Qvarfordt, överläkare/sektionschef Vårdhygien

- Telefonnummer och namn på ansvariga för förebyggande underhåll och validering (tekniska avdelningen).
- Protokoll från förebyggande underhåll/valideringsprotokoll (från tekniska avdelningen).
- Eventuellt temp- och tidmättningsprotokoll (gäller maskiner tillverkade före 1990).

Använd pärmen vid kommunikation med den tekniska avdelningen. Notera funktionsfelet, eventuella felkoder och tidpunkt för felanmälan, signera. Tillkallad tekniker läser detta och skriver in de fel som hittats, samt eventuella åtgärder.

Rengörings-/processkontroll

- Kontrollera att godset är synligt rent efter varje körning, det får inte kännas kladdigt eller skrovligt.
- Kontrollera att desinfektionstemperatur uppnåtts (indikator/lampa)
- Kontrollera om botten behöver rengöras.
- Har godset inte blivit rent trots daglig kontroll och underhåll kontrollera först om maskinen är felaktigt lastad. Om så inte är fallet kontakta tekniker för felsökning.

Daglig kontroll och underhåll

Spoldesinfektor

Kontrollera att

- spolmunstyckena lätt kan rotera
- dysornas och spjutens spolhåll är rena och inte igensatta
- rimlig mängd diskmedel gått åt (sätt streck på dunken)
- avloppet är fritt och eventuella galler/nät rengjorda
- kammare, lucka, avlopp och dörrpackning är rena – rengör och avkalka vid behov (t ex Lime A Way Extra).

Datera och signera på listan som sparas i pärm/loggbok.

Diskdesinfektor

Kontrollera att

- diskarmarna kan rotera och är monterade åt rätt håll
- spolhålen på diskarmarna är rena på över- och undersida
- rimlig mängd disk- och eventuellt sköljmedel gått åt (sätt streck på dunken)
- inga föremål fallit ner på botten
- grovsilen är fri från skräp. Tag vid behov ut och rensa den
- eventuella insatser dockar ordentligt mot vattenanslutning.

Datera och signera på listan. Spara i pärmen.

Nyanskaffning/byte av desinfektorer

Se [Desinfektorer – anskaffning](#).

[Lämna gärna synpunkter på dokumentet »](#)

